

Kitab Daniel - Nomer Wolung Puluh Pitu

Mbabar Pasemon Bab Sadasa Prawan: Lelampahan Jero Lumantar Sajarah Adventis

Jeff Pippenger

2024-02-20

Pasemon bab sepuluh prawan iku nggambarake pengalamané umat Advent.

“Pasemon bab sepuluh prawan ing Matius 25 uga nggambarake pengalaman umat Advent.” *The Great Controversy*, 393.

Para Adventis Millerit nggenepi pasemon punika kanthi trep satitik-thithikipun.

“Aku kerep diarahake marang pasemon bab sepuluh prawan, lima ing antarané padha wicaksana, lan lima padha bodho. Pasemon iki wis kapenuhan lan bakal kapenuhan nganti tekan saben tembungé, awit pasemon iki nduwèni sawijining panrapan kang mirunggan tumrap jaman iki, lan, kaya pesen malaekat katelu, wis kapenuhan lan bakal terus dadi kayektèn saiki nganti tumeka ing pungkasaning jaman.” *Review and Herald*, 19 Agustus 1890.

Sajarahing gerakan malaekat kapisan makili gerakan malaekat katelu, lan titik pungkasaning pasemon iku yaiku apa para prawan mau nduwèni lenga, yaiku pawartané udan pungkasan.

“Ana sawijining jagad sing kapak ing piala, ing panipuan lan kasasar, ana ing sajroning pepetenging ayaning pati,—turun, turu. Sapa kang ngrasa laraning nyawa kanggo nggugahake wong-wong mau? Swara apa kang bisa nggayuh wong-wong mau? Pikiran kawula kabeta marang tembe nalika pratandha bakal diwènèhake, ‘Lah, Pangantèn Kakung rawuh; metua kowe padha nemoni Panjenengané.’ Nanging sawatara wong bakal wis nundha olèhé ngupaya lenga kanggo nambah lampuné, lan kasep banget wong-wong mau bakal nemu yèn tabiat, kang dilambangaké déning lenga iku, ora bisa dipindhahaké marang liyan. Lenga iku yaiku kabenerané Kristus. Iku nglambangaké tabiat, lan tabiat iku ora bisa dipindhahaké. Ora ana wong siji waé kang bisa ngamanaké iku kanggo wong liya. Saben wong kudu nggayuh kanggo awaké dhéwé tabiat kang wis disucekaké saka saben rereged dosa.” *Bible Echo*, 4 Mei 1896.

“lenga” ing pasemon iku nggambarake “watak,” lan uga “kabenerané Kristus.” Watak kang kasucekaké mung diasilaké déning wong-wong sing mangan Sabdané Allah.

Sucèkna wong-wong mau lumantar kayekten Paduka: pangandika Paduka iku kayekten. *Yokanan 17:17*.

“lenga” iku uga pesen-pesen saka Roh Allah.

“Gusti Allah kaasoraké nalika kita ora nampa pawartos kang Panjenengané kirimaké marang kita. Mangkono, kita nampik lenga emas kang arep Panjenengané curahaké menyang jiwa kita supaya bisa disaluraké marang wong-wong kang ana ing pepeteng.”
Review and Herald, 20 Juli 1897.

“Lenga” iku yaiku pesen-pesen saka Sabdaning Allah kang nglantarake rawuhipun kasucèkaké dening kabeneraning Kristus. Ing pasemon bab sepuluh prawan, kang uga minangka ramalan ing Habakuk pasal loro, pesen Panguwuh Tengah Wengi, kang yaiku pesen bab kabeneraning Kristus, kaya dene dipralambangaké déning pesené Jones lan Waggoner sajroning pambrontakan taun 1888.

“Pangéran, ing sih-rahmat-Nya kang agung, ngutus sawijining pekabaran kang banget aji marang umat-Nya lumantar para Sepuh Waggoner lan Jones. Pekabaran iki dimaksudaké supaya ngetingalaké kanthi luwih cetha ana ing ngarepé jagad iki Sang Juru Slamet kang kaangkat, yaiku kurban kanggo dosa-dosané saindenging jagad. Pekabaran iki nampilaké pambeneran lumantar pracaya marang Sang Pananggung; pekabaran iki ngundang wong akèh supaya nampani kabenerané Kristus, kang katetepaké cetha ana ing katresnan marang sakehing pepakoné Allah. Akeh wong wis kelangan pandelengé marang Gusti Yésus. Wong-wong mau prelu mripaté katuntun marang Pribadi-Nya kang ilahi, marang kautaman-kautamané, lan marang katresnan-Nya kang ora owah tumrap kulawarga manungsa. Sakehing panguwasa kaparingaké marang asta-Nya, supaya Panjenengané bisa maringaké peparing-peparing kang sugih marang manungsa, mènèhi peparing kang ora kena kaétung regané, yaiku kabenerané piyambak, marang manungsa kang tanpa daya. Iki lah pekabaran kang didhawuhaké Allah supaya diparingaké marang jagad. Iki yaiku pekabarané malaékat katelu, kang kudu kawartakaké nganggo swara sora, lan bakal katut déning kawutahaning Roh-Nya ing ukuran kang gedhé.” Testimonies to Ministers, 91.

Pesen punika inggih punika pesen bab udan pungkasan.

“Udan pungkasan iku bakal tumiba marang umaté Allah. Ana malaékat kang gagah prakosa bakal tumurun saka swarga, lan saindenging bumi bakal kasinari déning kamulyané.” Review and Herald, 21 April 1891.

Nalika malaékat kang gagah prakosa tumedhak ing tanggal 11 September 2001, udan pungkasan wiwit nyiprat, lan sajarahé wong-wong Millerit kaya kang kagambar ing pasemon bab sepuluh prawan lan ing Habakuk pasal loro wiwit kaulang manèh. Nalika samana umat Allah ing dina-dina pungkasan mangan kitab kang ana ing tangané malaékat iku, lan kanthi mangkono padha katuntun bali menyang dalan-dalan kunaé Yérémya, mula banjur dadi para pengawas kang kudu muniaké trompèt pepéling. Pepéling trompèt iku yaiku pawarta Laodikia kang digambarake déning Yésaya minangka panguwuh sora.

Sesambata kanthi sora banter, aja ngendheg, swaramu unjuka kaya kalasangka, lan tuduhna marang umatingSun kaluputane, lan marang brayat Yakub dosa-dosane. Yesaya 58:1.

Gerakan reformasi malaékat kapisan lan kaping telu diwiwiti ing sawijining “wektu pungkasan.” Ing wektu iku ana sawijining “mundhaking kawruh” kang bakal nyoba generasi kang urip nalika semana, nanging mung sawisé kawruh iku diterbitaké minangka sawijining pekabaran kang diformalké. Sawisé iku, pekabaran kang diformalké mau “diparingi kakuwatan”, lan pamarènging kakuwatan iku ditandhani déning tumuruning sawijining malaékat. Tumuruning malaékat iku nandhani pasulayané Habakuk, lan wiwit nalika iku ana rong golongan kang wiwit ngenali sawijining pekabaran kang bisa dadi pekabaran udan pungkasan kang sejati utawa kang palsu. Sawisé kuwi, wong-wong kang setya banjur dadi para juru tetengering Allah kang wiwit ngunekaké sawijining pekabaran trompèt pepènget.

Pesen slomporet kang satemenipun adhedhasar padhang kang dipralambangaké ing rong loh Habakuk. Iku pepéling tumrap Laodikia, lan pepéling kang nandhani dosa-dosané umat Allah. Padebatan saya ndadra nganti tekan kuciwa kang kapisan, nalika golongan kang siji dadi “pasamuwan para panyendika”, lan para jaga sejati katimbangan supaya bali marang semangat tumrap pesen kang biyèn wis padha dituduhaké sadurungé kuciwa mau. Nalika para jaga mau bali, padha mangertèni yèn wong-wong mau ana ing “wektu nunggu”, lan yèn pesen kang kaya-kaya wus gagal kuwi, sajatiné bakal kalakon, nanging miturut tatanané Allah. Pesen mau banjur dikembangaké sajroning sawatara mangsa kang cekak (nanging tetep mangsa wektu), lan nalika pesen iku rawuh, iku dipralambangaké minangka pesen “Panggero Tengah Wengi”, kang satemené mung panambahan kakuwatan saka pesen kang wiwit kakuwatané saya katon nalika malaékat mudhun.

Nalika rawuhipun pawartos punika, pamisahan antawisipun para ingkang sampun nampi kalungguhan minangka para penjaga nalika tumuruning malaekat, lan para ingkang nampik, kasampurnakaken kanthi sampurna. Pamisahan punika nedahaken titik nalika segel dipun-emotaken dhateng satunggal atus patang dasa sekawan ewu, sadèrèngipun kawutahaning udan pungkasan tanpa “pangukuran” ingkang dipunpasang dhateng udan pungkasan ingkang kawiwitan nalika malaekat punika tumurun.

Sajarah para Millerit minangka sawijining ilustrasi babagan udan pungkasan nalika panyegelané wong satus patang puluh papat ewu. Ing sajarah iku, pasulayan ing kitab Habakuk adhedhasar sawijining piwulang udan pungkasan sing sejati lan sing palsu. Paulus mratélakaké yèn siji golongan iku yaiku wong-wong sing nduwèni katresnan marang kayektèn, déné golongan sijiné yaiku wong-wong sing nampa kasasar kang rosa amarga padha ora nduwèni katresnan marang kayektèn, lan amarga padha pracaya marang sawijining “goroh.”

Gerakan Millerit nggambarake sawijining pangrembakaning bebener sing saya nambahi kawruh lan kakuwatan wiwit saka “wektu wekasan,” terus lumaku nganti tumekaning panyiraman Roh Suci ing Panguwuh Tengah Wengi. Gerakan Millerit ngenali sawetara tenger dalan kang cetha lan salaras, kayata sawijining “wektu wekasan,” sawijining “pemformalan” pesen sing diwakili déning “tambahing kawruh”, sawijining “pangwujudan kakuwatan” tumrap pesen kang ditandhani déning malaekat kang tumurun, sawijining “kuciwa kapisan” kang ngenalake pasemon bab sepuluh prawan, sawijining panyiraman Roh

Suci kang diwakili minangka “Panguwuh Tengah Wengi”, banjur sawijining “kuciwa kapindho” kang pungkasan, nalika sawijining lawang dispensasional “katutup” lan lawang dispensasional liyane “kawehaké kabukak”.

“Gusti Allah sampun maringi pesen-pesen ing Wahyu 14 papanipun wonten ing garis pamedhar wangsit, lan pakaryanipun boten badhé mandheg ngantos pungkasaning sajarahing bumi punika. Pesen malaékat kapisan lan kapindho taksih dados kayektèn kanggé wekdal punika, lan kedah lumampah sejajar kaliyan punika ingkang ndherek. Malaékat katiga nglairaken pepèngetipun kanthi swanten sora. ‘Sawisé punika kabèh,’ pangandikanipun Yohanes, ‘aku weruh malaékat liyané tumedhak saking swarga, gadhah panguwasa ageng, lan bumi padhang déning kamulyanipun.’ Ing pepadhang punika, pepadhang sadaya telung pesen punika kasawijèkaken.” *The 1888 Materials*, 804.

Gerakan Millerit, kang nggambarake gerakan-gerakané wong satus patang puluh papat ewu, kaiket ing pameca-pameca bab rong ewu telung atus taun lan rong ewu limang atus rong puluh taun ing Daniel bab wolu, ayat telulas lan patbelas. “Wektu pungkasan,” tekan ing pungkasaning “pitu mangsa” bebenduné Gusti Allah marang karajan lor Israèl. Pambakuan pesen Miller ing taun 1831 dumadi rong atus rong puluh taun sawisé metuné Alkitab King James.

“Pak Miller, kaya wong-wong ing nagara-nagara liya sing katuntun metu déning pesen iki, ing wiwitan ngira bakal netepi tugas panggilane kanthi nulis lan nerbitaké ing jurnal-jurnal umum lan ing pamflet-pamflet. Panjenengané sapisanan nerbitaké pandangan-pandangané ing Vermont Telegraph, sawijining koran Baptist, sing dicithak ing Brandon, Vt. Iki kelakon ing taun 1831.” John Loughborough, *The Great Second Advent Movement*, 120.

Obahané “wektu pungkasan” malaékat katelu tekan ing taun 1989, ing pungkasané satus rong puluh nem taun saka pambrontakan taun 1863. “Satus rong puluh nem” iku sawijining pralambang saka “pitu mangsa.” Kaloroné obahan mau diwiwiti kanthi kasampurnaning “pitu mangsa.”

Pesen saka gerakan malaékat katelu diprabakaké kanthi resmi ing taun 1996, lumantar panyusunan rerangkéan artikel kanthi irah-irahan, *The Time of the End*, kang wis diterbitaké ing sawijining majalah kanthi jeneng, *Our Firm Foundation*. Artikel-artikel mau diterbitaké rong atus rong puluh taun sawisé *Declaration of Independence* ing taun 1776. Pesen saka loro gerakan iku diprabakaké kanthi resmi rong atus rong puluh taun sawisé sawijining sajarah kang kagandhèng sacara langsung karo pesen kang rawuh ing pungkasané rong atus rong puluh taun mau.

Angka “rong atus rong puluh” nggambarake sesambungan (pranala) antarane “pitu wekdal,” yaiku bebenduning Allah marang karajan kidul Yehuda sing diwiwiti ing taun 677 SM, lan wiwitaning rong ewu telung atus taun ing Daniel pasal wolu, ayat patbelas, ing taun 457 SM. Angka rong atus rong puluh nyambungake loro ramalan mau dadi siji, lan loro ramalan iku katuduhake bebarengan ing ayat-ayat dhasaring Adventisme, yaiku Daniel pasal

wolu, ayat telulas lan patbelas. Ing ayat-ayat kasebut Kristus ngenalake Sarirane piyambak kanthi cara kenabian minangka “wong suci tartamtu iku,” yaiku terjemahan saka tembung Ibrani “Palmoni,” kang ateges “Sang Pangitung Ajaib”.

Sang Pamilang Ajaib ngenalake kaloro wahyu kang makili kaloro garis pitedah, ing loro ayat piyambak, kang déning Sister White diarani minangka pilar utama Adventisme. Titik wiwitané digandhengké déning pranala simbolis rong atus rong puluh taun marang wektu nalika wahyu-wahyu mau katetepaké kasampurnané ing taun 1844. Bab loro kitab Habakkuk dipungkasi kanthi ayat rong puluh, mangkono nandhani angka “rong atus rong puluh” nganggo ungkapan kang béda déning Sang Pamilang Ajaib, amarga ayat iku mratélakaké sawijining ciri utama saka Dina Pangruwatan antitipikal kang wiwit ing tanggal mau.

Nanging Pangéran ana ing padalemané kang suci: sakèhé bumi padha menenga ana ing ngarsané Panjenengané. Habakuk 2:20.

Kalih masa kenabian ingkang nglambangaken pilar utami Adventisme, ingkang dipunwedharaken langsung déning Sang Pengétang Ajaib, kaiket sesarengan déning kalih atus kalih dasa taun; lan Gusti Yesus (Sang Pengétang Ajaib), ingkang tansah ngidentifikasi wekasaning satunggaling prakawis kaliyan wiwitaning prakawis punika, nandhani wekasnipun ing tanggal 22 Oktober 1844 kanthi angka kalih atus kalih dasa.

Gerakané malaékat kang kapisan, kaya dene gerakané malaékat kang katelu, diwiwiti ing sawijining “wektu pungkasan” (1798 lan 1989 kanthi urutan), ing ngendi “pitung kaping,” saka Imamat rong puluh enem, kidentifikasi. Tenger dalan sabanjuré ing kaloro sajarah iku ditandhani déning pungkasaning rong atus rong puluh taun, kang uga minangka sawijining ciri kenabian saka “pitung kaping,” awit titik wiwitan saka loro wahyu iku (chazon lan mareh) makili sawijining mangsa rong atus rong puluh taun kang nyambungaké loro-loroné.

Pangasilanipun Alkitab King James ing taun 1611, pangeformalakenipun pesenipun Miller kados dene kababar wonten ing koran Vermont Telegraph, pangasilanipun Declaration of Independence, saha penerbitanipun The Time of the End wonten ing majalah Our Firm Foundation, sedaya punika minangka publikasi. Wiwitan lan pungkasan saking kalih periode rong atus kalih dasa taun punika sami makili sawijining publikasi minangka tenger sajarah. Cacah “rong atus kalih dasa” punika minangka pralambang saking pranala kenabian, lan sedaya sekawan publikasi punika kaiket awit sami-sami minangka publikasi, ugi awit pesen ingkang dipunlambangaken minangka “tambahing kawruh” wonten ing sajarahipun piyambak-piyambak.

Alkitab ing taun 1611 nggambarake panyampèting Injil saka plataran swarga marang umat manungsa. Pesené Miller katetepaké ing sajroning konteks wangsit-wektu, lan loro bagan suci saka Habakuk ndadèkaké cetha dimangertèni yèn pesené Miller digambarake kanthi grafis lumantar garis-garis sajarah. “Vermont” tegesé “gunung ijo”, lan miturut inspirasi “ijo” iku pralambang iman.

“Impen iki maringi pangarep-arep marang aku. Tali ijo iku, ing pamikiran kula, nggambaraken iman, lan kaendahan saha kasederhananing pitados dhumateng Gusti Allah wiwit madhangi nyawa kula.” Christian Experience and Teachings, 28.

Pesené Miller dipunwujudaken kanthi resmi lan dipunwartakaken saking pasamuwan ingkang setya, awit “gunung” ing dinten-dinten pungkasan punika tegesipun “pasamuwan”.

Lan bakal kelakon ing dina-dina wekasan, manawa gunung padalemaning Sang Yehuwah bakal katetepaké ana ing pucaking gunung-gunung, lan bakal kaluhurnakaké ngungkuli bukit-bukit; lan sakehing bangsa bakal padha mili marang kono. Lan akèh umat bakal padha lunga sarta calathu, Ayo, sumangga kita padha munggah menyang gununging Sang Yehuwah, menyang padalemané Allahé Yakub; lan Panjenengané bakal mulang kita bab dalan-dalané, lan kita bakal lumaku ana ing margi-margi-Né: awit saka Sion bakal metu angger-anggering Toret, lan pangandikané Sang Yehuwah saka Yerusalem. Yesaya 2:2, 3.

Pesen pangujian sing diformalisasi dening Miller asalé saka gréja sing setya, lan publikasi sing dijenengi The Telegraph nggambarake sawijining pesen saka swarga kaya déné Alkitab King James, amarga tembung “telegraph”, sing kawangun saka rong tembung Yunani, iku ateges pesen saka adoh. Tembung kapisan (tele) ateges “adoh utawa saka kadohan,” lan tembung kapindho (grapho), “nulis utawa nyathet.” Yen digandheng dadi siji, tegesé “nulis utawa ngirimaké ing kadohan.” Ing taun 1611, Gusti Allah, lumantar panggawéan Alkitab King James, ngirimaké pesené saka swarga, lan ing pungkasan rong atus rong puluh taun, pesen Miller, kaya sing kawitan diformalisasi ing taun 1831 ing Vermont Telegraph, uga ngirimaké pesené Gusti Allah saka swarga. Pesen iku yaiku “tambahing kawruh” sing kabukak ing “wektu pungkasan” ing taun 1798, sing banjur ngasilaké sawijining proses pangujian telung tataran kanggo generasi iku. Sajarah iku dadi pralambang tumrap sajarah Future for America.

Pranyatan Kamardikan ing taun 1776 nggambarake wiwitaning kéwan bumi ing Wahyu telulas. Pranyatan iku nggambarake wiwitaning Amérika Sarékat, lan kanthi mangkono ngenali winatesing kamardikan ing pungkasaning Amérika Sarékat. Pesen Future for America (kaya kang dipratelakake déning jenengé), ngenali pungkasan kang dititipaké lambangé ing wiwitan liwat nerbitaké Pranyatan Kamardikan. Rong atus rong puluh taun sawisé, ing taun 1996, pelayanan kang wis ngasilaké majalah The Time of the End nampa badan hukum kang sadurungé wis diwènèhi jeneng Future for America. Ing taun iku, majalah The Time of the End, kang kasusun saka artikel-artikel kang wis tau dimuat ing terbitan kang sinebut Our Firm Foundation, diterbitaké.

Jeneng pelayanan Future for America nuding marang sajarah Declaration of Independence, awit publikasi mau nandhani wiwitaning Amerika Serikat, lan Gusti Yesus tansah nggambarake wekasan lumantar wiwitan. Irah-irahan publikasi kasebut, yaiku The Time of the End, nuding marang “wektu wekasan” ing taun 1989, nanging uga marang wekasaning mangsa percobaan nalika Mikhael jumeneng. Pesen sing diformalké ana ing publikasi kasebut (Daniel pasal sewelas, ayat patang puluh nganti patang puluh lima), kabukak

segelé nalika ambruké Uni Sovyèt ing taun 1989 (wektu wekasan), lan ayat-ayat sing kabukak segelé mau nampilaké runtutan sajarah sing maju wiwit taun 1989 nganti ayat siji ing pasal rolas, kang netepaké manawa Mikhael jumeneng, lan mangsa percobaan manungsa katutup.

Saka diterbitaké Declaration of Independence, ing taun 1776, tekan diterbitaké majalah The Time of the End, padha karo rong atus rong puluh taun, lan wiwitan sarta pungkasané ngrembug pokok-pokok subyek kenabian sing padha. Penerbitan The Time of the End disusun saka bab-bab sing wiwitané wis diterbitaké dhisik minangka artikel-artikel ing publikasi Our Firm Foundation, lan iku makili kayektèn kenabian yèn tanpa nyekeli kayektèn-kayektèn dhasar saka gerakan Millerite (yaiku “our firm foundation”), ora mungkin mangertèni “increase of knowledge” ing “time of the end” ing taun 1989.

Tenger pratandha sing digambarake minangka “wektu wekasan,” lan tenger pratandha sing makili “pemformalane” pekabaran ana ing sajarah-sajarah paralel saka gerakan malaekat kapisan lan katelu, loro-lorone ngemot unsur-unsur nabi saka “pitung wektu” ing Imamat likur enem. Tenger pratandha sabanjure ing sajarah-sajarah paralel iku yaiku pambekta pangwasane pekabaran, kaya sing ditandhani dening tumurune salah siji saka malaekat ing Wahyu sepuluh, ing tanggal 11 Agustus 1840, utawa malaekat ing Wahyu wolulas, ing tanggal 11 September 2001. Kawujudan saka bilai kapindho ing Wahyu bab sanga ndadekake malaekat ing Wahyu sepuluh tumurun, lan kawujudan saka bilai katelu ing Wahyu bab sepuluh ndadekake malaekat ing Wahyu bab wolulas tumurun.

Ing sajroning sajarah-sajarah kang sajajar, udan pungkasan wiwit “nyiprat” ing titik nalika malaekat tumedhak. Ing titik mau, pawarta iku “kaparingan kakuwatan” lumantar panetepan saka prastawa kang wus dipratelakaké sadurungé. Kanggo para Millerit, iku yaiku mandhegé kaunggulan Ottoman minangka kasampurnaning ramalan wekdal bab Islam saka Bilai kapindho ing Wahyu pasal sanga, ayat limalas. Kanggo gerakan satus patang puluh papat ewu, iku yaiku “nesuné bangsa-bangsa,” sawijining ramalan bab Islam saka Bilai katelu kang ana ing wekdal kalasangka kapitu ing Wahyu sepuluh, ayat pitu, kang kasampurnakaké nalika gedhong-gedhong agung ing Kutha New York dirubuhaké.

Saben tenger dalan utama saka sajarah-sajarah sing sejajar iku nduwèni pranala langsung marang pakaryané Sang Wonderful Numberer, kang masang tapak astanipun ing gegayutan antarane loro wahyu sing makili rong ewu telung atus taun lan rong ewu limang atus rong puluh taun. Para juru waspada kenabian sing diangkat nalika tumedhake malaékat mau ngunèkaké trompèt pepéling sing nyakup pawartos marang Laodikia, kang ing taun 1856, kagandhèngaké kanthi langsung karo kabukaking pepadhang sing luwih ageng saka “pitung kaping.” Tenger dalan saka loro papané Habakkuk, sing diwakili déning bagan para pelopor taun 1843 lan 1850, kang kalorone kanthi gamblang nggambaraké “pitung kaping,” teka ana ing antarané tumedhake malaékat mau lan “kuciwa kapisan” ing saben sajarah sing sejajar.

Tenger pratanda saka “wektu nunggu” gegandhengan langsung karo ramalan 1843 sing gagal, yaiku sawijining ramalan ngenani kaleksanané loro-loroné: rong ewu telung atus taun,

lan uga rong ewu limang atus rong puluh taun. Pesen Panguwuh Tengah Wengi iku minangka pangidentifikasian tumekané kaleksanan sing cedhak saka loro mangsa wektu kenabian mau. “Lawang” dispensasional sing katutup ing tenger pratanda pungkasan iku nandhakaké kaleksanané loro mangsa kenabian mau, lan mratandhani ing endi kalasangkane kapitu, utawa kalasangkane Yobel, wiwit muni. Saben tenger pratanda ing saben sejarah gegandhengan langsung karo “pitu mangsa,” lan “pitu mangsa” iku nglambangaké benang sing nyawijèkaké loro sejarah mau bebarengan, lan loro sejarah mau padha makili pesen udan pungkasan.

Kita bakal nerusaké panaliten iki ing artikel sabanjuré.

“Kanggo wong-wong kang kesandhung marang pangandika, awit padha ora manut,” Kristus iku watu sandhungan. Nanging, “watu kang ditampik déning para tukang yasa, iku uga kang banjur dadi watu pucuking pojok.” Kaya watu kang katampik mau, Kristus sajrone kalenggahan panggawé-Né ana ing donya wis nandhang dilirwakaké lan diperlakokaké kanthi ala. Panjenengané “katampik lan diremehké déning manungsa; wong kang nandhang kasusahan lan kulina karo sangsara: ... Panjenengané diremehké, lan kita ora ngajèni Panjenengané.” Yesaya 53:3. Nanging wis cedhak wektuné nalika Panjenengané bakal kaluhuraké. Lumantar wunguné saka ing antarané wong mati, Panjenengané bakal katetepaké dadi “Putraning Allah kanthi pangwasa.” Rum 1:4. Nalika rawuh kaping pindhho, Panjenengané bakal kapratelakaké minangka Gustining langit lan bumi. Wong-wong kang saiki lagi arep nyalib Panjenengané bakal ngakoni kaluhurané. Ana ing ngarsané jagad kabèh, watu kang katampik mau bakal dadi watu pucuking pojok.

“Lan ing sapa baé watu iku tumiba, wong iku bakal digiling nganti dadi bubuk.” Bangsa sing nampik Kristus ora suwé manèh bakal nyumurupi kutha lan bangsane dirusak. Kaluhurané bakal diremuk lan buyar kaya lebu kasurung angin. Lan apa sing ngrusak wong-wong Yahudi? Ya iku watu karang sing, manawa wong-wong mau mbangun ana ing sandhuwuré, mesthi dadi kaslametané. Iku kabecikané Gusti Allah sing disepelekaké, kabeneran sing ditampik, sih-rahmat sing ora diajèni. Manungsa masang awaké déwé nglawan Gusti Allah, lan samubarang sing mesthiné dadi kaslametané malah malih dadi karusakané. Samubarang sing wis katetepaké déning Gusti Allah tumuju urip, déning wong-wong mau tinemu dadi tumuju pati. Ing panyaliban Kristus déning wong-wong Yahudi, wis kakandhut karusakané Yérusalèm. Getih sing kasirnakaké ing Kalvari dadi bobot sing nyelehake wong-wong mau tumuju karusakan, tumrap jagad iki lan tumrap jagad sing bakal teka. Mangkono uga bakal kelakon ing dina pungkasan kang agung, nalika paukuman tumiba marang wong-wong sing nampik sih-rahmaté Gusti Allah. Kristus, watu sandhungané, bakal banjur katon marang wong-wong mau kaya gunung pambales. Kamulyaning pasuryané, kang tumrap wong mursid iku urip, tumrap wong duraka bakal dadi geni sing ngentèkaké. Awit katresnan sing ditampik lan sih-rahmat sing disepelekaké, wong dosa bakal dibinasakaké.”

Kanthi akeh pralambang lan pepènget kang diambali bola-bali, Gusti Yesus nduduhaké apa kang bakal dadi akibaté tumrap wong-wong Yahudi merga padha nampik Putraning

Allah. Ing tembung-tembung iki Panjenengané ngaturaké pangandika marang sakèhé wong ing saben jaman kang ora gelem nampani Panjenengané minangka Juru Panebusé. Saben pepènget iku tumrap wong-wong mau. Padaleman Suci kang dinajisaké, anak kang ora manut, para panggarap pakarangan anggur kang palsu, para juru bangunan kang ngremhaké, kabèh iku nduwèni padanané ing pengalaman saben wong dosa. Kajaba yèn dhèwèké mratobat, paukuman kang wis dilambangaké déning prakara-prakara mau bakal dadi bagéané.” *The Desire of Ages*, 599, 600.